

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัยไปตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 3.5 คุณภาพของเครื่องมือ
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ศึกษาเอกสารรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย เสนอผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) ปรับปรุงเครื่องมือ
- 6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ ทดสอบความเที่ยง ความตรง
- 7) ปรับปรุงเครื่องมือแล้วพิมพ์เป็นฉบับจริง

- 8) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 9) วิเคราะห์ข้อมูล
- 10) สรุปผลการวิจัยและเสนอผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 297 โรงเรียน จาก 24 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 297 โรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ผู้สำรวจประเมินและตอบแบบสำรวจ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นผู้บริหารโรงเรียน

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจ ประกอบด้วย 3 ตอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่เฉพาะในตอนที่ 1 และตอนที่ 3 เท่านั้น สำหรับตอนที่ 2 ใช้เครื่องมือมาตรฐานที่สร้างขึ้นโดยกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีลักษณะโครงสร้างและรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สร้างโดยกำหนดรายการให้สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูล มี 5 รายการ คือ สอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ วุฒิทางการศึกษา เพศ อายุราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ของโรงเรียนประถมศึกษา 2536 ในภารกิจงานของโรงเรียน 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคาร

สถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สร้างโดยกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 17 มาตรฐาน 43 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็นงานวิชาการ จำนวน 4 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ งานกิจการนักเรียน จำนวน 3 มาตรฐาน 7 ตัวบ่งชี้ งานบุคลากร จำนวน 3 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้ งานธุรการและการเงิน จำนวน 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ งานอาคารสถานที่ จำนวน 2 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 2 มาตรฐาน 3 ตัวบ่งชี้ ลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ลำดับ ระดับ 5 ดีมาก ระดับ 4 ดี ระดับ 3 เป็นที่น่าพอใจ ระดับ 2 พอใช้ได้ ระดับ 1 ควรปรับปรุง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2536 เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ และด้านการจัดการ จำนวน 33 ข้อ แยกตามด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านบุคลากร จำนวน 8 ข้อ ด้านงบประมาณ จำนวน 7 ข้อ ด้านวัสดุ จำนวน 7 ข้อ และด้านการจัดการ จำนวน 11 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับ 5 มีปัญหามากที่สุด ระดับ 4 มีปัญหามาก ระดับ 3 มีปัญหปานกลาง ระดับ 2 มีปัญหาน้อย และระดับ 1 มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย

3.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

สำหรับตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัญหาการดำเนินงาน ของโรงเรียน 6 งาน และในกรอบที่เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

2) กำหนดนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นข้อมูลในการร่างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามโดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามความมุ่งหมาย

4) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขปัญหาคำถามและส่วนที่ใช้ และความเหมาะสมของแบบสอบถาม

5) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นๆ ที่เห็นควรให้ปรับปรุง

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out)

7) ปรับปรุงเครื่องมือจากผลการทดลองแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา นำข้อเสนอนั้นและข้อแก้ไขมาปรับปรุงเครื่องมือ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง จึงนำเครื่องมือไปทดลอง (Try out) โดยไปทำการทดลองเก็บข้อมูลในโรงเรียนขนาดใหญ่ ของอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 โรงเรียน หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยวิธี Alpha Coefficient ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเท่ากับ 0.94

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัว และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

2) นำหนังสือแนะนำตัว และหนังสืออนุญาตของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมกับแบบสำรวจถึงผู้บริหารโรงเรียนและผู้วิจัยไปสำรวจด้วยตนเอง จำนวน 25 โรงเรียน โดยสุ่มอย่างง่ายอำเภอละ 1 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสำรวจ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นผู้บริหารโรงเรียน

3) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บข้อมูลเป็นเวลา 2 เดือน โดยส่งไปให้ผู้บริหารโรงเรียนสำรวจ จำนวน 272 ชุด ได้รับคืนจำนวน 248 ชุด ผู้วิจัยออกไปสำรวจด้วยตนเอง อำเภอละ 1 โรงเรียน จำนวน 25 โรงเรียน รวมแบบสำรวจที่ได้ทั้งหมดจำนวน 273 ชุด ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสำรวจที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ได้ จำนวน 268 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.24 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสำรวจที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

สปอ. /สปก.	จำนวน			รวม
	แบบสำรวจ		ผู้วิจัยออกไปสำรวจ ด้วยตนเอง	
	ส่งไป	ได้รับคืน		
แก้งสนามนาง	3	3	1	4
ขามทะเลสอ	2	2	1	3
ขามสะแกแสง	5	5	1	6
คง	9	7	1	8
ครบุรี	13	10	1	11
จักราช	11	10	1	11
ชุมพวง	23	17	1	18
โชคชัย	10	9	1	10
ด่านขุนทด	15	12	1	13
โนนแดง	4	4	1	5
โนนไทย	13	13	1	14
โนนสูง	14	13	1	14
บัวใหญ่	4	4	1	5
บ้านเหลื่อม	2	2	1	3
ประทาย	4	4	1	5
ปักธงชัย	7	7	1	8
ปากช่อง	24	24	1	25
พิมาย	20	17	1	18
เมืองนครราชสีมา	34	27	1	28
สีคิ้ว	12	10	1	11

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสำรวจที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)

สพอ. / สปก.	จำนวน			รวม
	แบบสำรวจ		ผู้วิจัยออกไปสำรวจ ด้วยตนเอง	
	ส่งไป	ได้รับคืน		
สูงเนิน	6	6	1	7
เสิงสาง	12	12	1	13
หนองบุญมาก	9	9	1	10
ห้วยแถลง	9	9	1	10
วังน้ำเขียว	7	7	1	8
รวม	272	243	25	268

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบประเมินผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน วิเคราะห์โดยนำผลการจัดลำดับคุณภาพมาประเมินการผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน แล้วนำมาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.8 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาเกณฑ์ตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสำรวจ แปลผลจากการวิเคราะห์โดยสรุปจากการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

แบบประเมินตอนที่ 2 แบบประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดเงื่อนไขว่า โรงเรียนจะต้องมีผลการดำเนินงานได้ระดับ 3 ขึ้นไป ทุกตัวบ่งชี้ จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา

แบบสอบถามตอนที่ 3 สภาพปัญหาในการดำเนินงานวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

- | | | |
|-------------|---------|---------------------------------|
| 4.51 - 5.00 | หมายถึง | มีปัญหามากที่สุด |
| 3.51 - 4.50 | หมายถึง | มีปัญหามาก |
| 2.51 - 3.50 | หมายถึง | มีปัญหปานกลาง |
| 1.51 - 2.50 | หมายถึง | มีปัญหาระดับน้อย |
| 1.00 - 1.50 | หมายถึง | มีปัญหาน้อยมากหรือไม่มีปัญหาเลย |